

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ
ΔΑΝΙΑ

Τό μυστήριον τοῦ δεῖου κάλλους
τοῦ Μεταμορφωθέντος
Ἰησοῦ Χριστοῦ

Ἱερα ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

2008

Τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ κάλλους τοῦ Μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ

Κείμενα:

Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιὴλ

Στοιχειοθεσία, Διακόσμησις, Ἐπιμέλεια Ἐκδόσεως:
Ἀδελφότης Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Προδρόμου Καρέα

Εἰκόνα ἔξωφύλλου:

Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος.
Λεπτομέρεια ψηφιδωτοῦ στήν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγ. Αἰκατερίνης
τοῦ ὄρους Σινᾶ.

Σειρά:

«Χριστολογικά» ἀριθμ. 11

Copyright:

Ἱερὰ Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Ὑμηττοῦ 47-51, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-03-3

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.

Ἀρσενίου 12-16, 116 36 Ἔθνη

Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4320 • Fax: 210.923.7003

www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

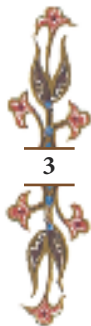
Τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ κάλλους τοῦ Μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ

Τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριαῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ στὸ ὄρος, ὅπως μᾶς παρέδωσαν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι Ματθαῖος στὸ ιζ' κεφάλαιο στοὺς στίχους 1-9, Μᾶρκος στὸ θ' κεφάλαιο στοὺς στίχους 2-13, Λουκᾶς στὸ θ' κεφάλαιο στοὺς στίχους 28-36, Πέτρος στὴν Β' καθολικὴ ἐπιστολὴ του στὸ α' κεφάλαιο στοὺς στίχους 16-21, εἶναι γεγονὸς μεγάλης σημασίας γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Στοχαζόμενοι ἱερῶς διαπιστώνουμε:

1. Τὴν Χριστολογικὴν σημασίαν της.

Ὁ Χριστὸς ἔδειξε στοὺς μαθητὲς Του καὶ τοὺς βεβαίωσε, ὅτι εἶναι ὁ ἀναμενόμενος Μεσσίας, ὁ Χριστός, κατὰ τὴς προφητείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης καὶ ὅτι εἶναι ὁ ἀληθινὸς Θεός. Ἐφάνερωσε σ' αὐτοὺς τὴν θεία φύσιν Του.

Ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου συνέβη, ὅταν ὁ Κύριος ὀλοκλήρωνε τὴν δημοσίᾳ δράση Του, τὶς περιοδεῖες Του τόσο στὶς περιοχὲς ποὺ κατοικοῦσαν οἱ Ἰουδαῖοι, ὅσο καὶ σ' αὐτὲς ποὺ κατοικοῦσαν εἰδωλολάτρεις. Σ' αὐτὴ τὴν τριετῆ διακονία Του εἶχε ἐκθέσει τὴν διδασκαλία Του στοὺς ἀνθρώπους. Μὲ τὰ θαύματά Του εἶχε ἐπισφραγίσει τὴν μεσσιανικὴ ἀποστολὴ Του, ὅτι σ' Αὐτὸν πραγματοποιήθηκαν οἱ προφητεῖες καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ κληρονόμος τῶν ὑποσχέσεων τοῦ Θεοῦ, γιὰ τὸν Ὅποῖον δόθηκαν οἱ ἐπαγγελίαι κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο:

«Τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ οὐ λέγει, καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστός» (Γαλάτας γ' 16).

Δηλαδή: «Λοιπὸν οἱ ἐπαγγελίαι δόθηκαν ὡς διαθήκη στὸν Ἀβραὰμ καὶ στὸν ἀπόγονό του. Ἡ Γραφὴ δὲν λέει “καὶ στοὺς ἀπογόνους” ὅπως θὰ ἔκανε ἂν ἐννοοῦσε πολλούς, ἀλλὰ μιλάει γιὰ ἕνα: καὶ στὸν ἀπόγονό σου. Αὐτὸς ὁ ἀπόγονος τοῦ Ἀβραὰμ εἶναι ὁ Χριστός».

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι, ὡς μάρτυρες, εἶχαν βεβαιωθεῖ γιὰ τὴν αὐτοσυνειδησία τοῦ Κυρίου καὶ τὴν ἀποστολὴ Του, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀπάντησή ποὺ ἔδωσε ὁ ἀπόστολος Πέτρος στὸν Κύριό μας, ὅταν τοὺς ἐρώτησε «*ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;*» Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἐξ ὀνόματος τῶν μαθητῶν ὁμολόγησε καὶ διακήρυξε: «*Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος*» (Ματθαίου ιστ' 16). Στὸ περιεχόμενο τῆς ὁμολογίας τοῦ Πέτρου περιλαμβάνονταν ἡ μεσσιανικότητα (εἶναι ὁ Μεσσίας) τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ θεότητά Του (ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ). Στὸς μαθητὲς Του εἶχε ὠρμάσει ἡ πεποίθησή γιὰ τὸ ποιὸς ἦταν.

Γι' αὐτὸ καὶ τοὺς ἔκρινε ὄρμους, γιὰ νὰ τοὺς φανερώσει μὲ τὴν Μεταμόρφωση αὐτὸ ποὺ ὁμολόγησαν.

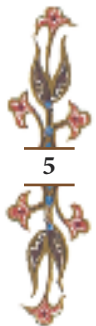
Ἡ Μεταμόρφωση πραγματοποιήθηκε πρὶν ἀπὸ μιὰ ἰσχυρὴ δοκιμασία τῶν μαθητῶν Του, δηλαδή τὸ πάθος καὶ τὸν σταυρικὸ θάνατό Του, γιὰ τὴν ὁποία ὁ Κύριος εἶπε «πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ» (Ματθαίου κστ' 31). Δηλαδή: «Αὐτὴ τὴν νύχτα ὅλοι σας θὰ χάσετε τὴν ἐμπιστοσύνη σας σ' ἐμένα».

Ἡ Μεταμόρφωση εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς ἐνέργειες τοῦ Κυρίου μας, μὲ τὶς ὁποῖες στήριξε τοὺς μαθητές Του, γιὰ νὰ μὴν ταραχοῦν, νὰ μὴν κλονισθοῦν, νὰ μὴ χάσουν τὴν ἐμπιστοσύνη τους σ' Αὐτὸν καὶ στὴν ἀποστολή Του.

Παράλληλα τοὺς ἐνισχύει μὲ τὴν πρόρρηση τοῦ θανάτου Του ἐπανειλημμένως ὅπως π.χ.:

α) «Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· Ἰλεώς σοι, Κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ ὕπαγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων» (Ματθαίου ιστ' 21-23).

Δηλαδή: «Ἀπὸ τότε ἄρχισε ὁ Ἰησοῦς νὰ φανερώνει στοὺς μαθητές του πὼς πρέπει νὰ πάει στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ νὰ πάθει πολλὰ ἀπὸ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ νὰ θανατωθεῖ καὶ ν' ἀναστηθεῖ τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ. Καὶ ἀφοῦ Τὸν πῆρε κατὰ μέ-

ρος ὁ Πέτρος, ἄρχισε νὰ Τὸν μαλώνει καὶ νὰ Τοῦ λέει “Θεὸς φυλάξοι, Κύριε ! νὰ μὴ Σοῦ συμβεῖ αὐτό!” Καὶ ὁ Ἰησοῦς γύρισε καὶ εἶπε στὸν Πέτρο: “Φύγε ἀπὸ μπροστά μου, σατανᾶ! Ἐσὺ μοῦ γίνεσαι ἐμπόδιο, γιατί δὲν σκέφτεσαι ὅπως θέλει ὁ Θεός, ἀλλὰ ὅπως θέλουν οἱ ἄνθρωποι”».

β) «Ἀναστρεφόμενων δὲ αὐτῶν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων» (Ματθαίου ις΄ 22).

Δηλαδή: «Ἐνῶ οἱ μαθητὲς περιέροχονταν τὴν Γαλιλαία, τοὺς εἶπε ὁ Ἰησοῦς· Ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου πρόκειται νὰ παραδοθεῖ σὲ χεῖρα ἀνθρώπων».

γ) «Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ’ ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ἴδου ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται» (Ματθαίου κ΄ 17-19).

Δηλαδή: «Καθὼς ἀνέβαινε ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα, πῆρε ἰδιαίτερος τοὺς δώδεκα μαθητὲς καὶ πηγαίνοντας τοὺς εἶπε ἀνεβαίνουμε στὰ Ἱεροσόλυμα ὁ Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου θὰ παραδοθεῖ ἐκεῖ στοὺς ἀρχιερεῖς καὶ στοὺς γραμματεῖς καὶ θὰ Τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο. Καὶ θὰ Τὸν παραδώσουν στοὺς ἐθνικούς, γιὰ νὰ Τὸν περιγλάσουν, νὰ Τὸν μαστιγώσουν καὶ νὰ Τὸν σταυρώσουν, ὅμως τὴν τρίτῃ ἡμέρᾳ θ’ ἀναστηθεῖ».

Καὶ λίγο πρὸ τῆς συλλήψεώς Του καὶ τοῦ Πάθους Του τοὺς προειδοποιεῖ γι’ ὅλα ὅσα θὰ συνέβαιναν «ἀπ’ ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἶμι» (Ἰωάννου ιγ΄ 19). Δηλαδή: «Σᾶς τὰ λέω ἀπὸ

τώρα πρὶν γίνουιν, ὥστε, ὅταν γίνουιν, νὰ πιστέψετε ὅτι ἐγὼ εἶμαι αὐτός, στὸν ὁποῖο ἀναφέρονται αὐτά».

Τέλος τοὺς ἐνθαρρύνει καὶ μὲ τὴν σαφέστατη προτροπή Του: «Μὴ ταρασέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά πιστεύετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε» (Ἰωάννου ιδ' 1). Δηλαδή: «Ἄς μὴν ταραάζεται ἡ καρδιά σας, νὰ ἔχετε ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό, καὶ σ' ἐμένα νὰ ἔχετε πίστη». Ἡ προτροπή Του εἶναι σαφής: «Νὰ ἔχετε ἀκλόνητη πεποίθηση καὶ ἐμπιστοσύνη στὸν Θεὸ καὶ σὲ Μένα».

Μετὰ τὴν Ἀνάσταση, τὴν Ἀνάληψή Του στοὺς οὐρανοὺς καὶ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος αὐτὴ ἡ πεποίθηση τῶν μαθητῶν Του γιὰ τὸν Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ ἔγινε ἀκράδαντη καὶ τὴν παρέδωσαν τόσο μὲ τὸ κήρυγμά τους ὅσο καὶ μὲ τὶς συγγραφές τους κατὰ τὴν ἐντολή Του «ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξεων α' 8). Αὐτοὶ βεβαίωσαν καὶ μαρτύρησαν τὴν μεσσιανικότητα Του, τὴν θεότητα Του, τὸν λυτρωτικὸ θάνατό Του, τὴν ἐνδοξη Ἀνάστασή Του, τὴν Ἀνάληψή Του καὶ γενικῶς ὅλο τὸ μυστήριό τῆς ἐνσάρκου οικονομίας Του.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὸ πρῶτο κεφάλαιο τοῦ Εὐαγγελίου του ἀναφέρεται στὴν προαιώνια ὕπαρξη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅτι εἶναι ὁ Δημιουργὸς Θεὸς καὶ ὅτι σαρκώθηκε. «Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν... καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» (Ἰωάννου α' 1-2, 14).

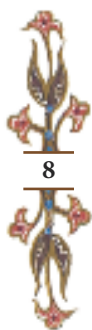
Δηλαδή: «Πρὶν ἀπ' ὅλα ὑπῆρχε ὁ Λόγος καὶ ὁ Λόγος ἦταν μαζί με τὸν Θεό, καὶ ἦταν Θεὸς ὁ Λόγος. Ἀπ' τὴν ἀρχὴ ἦταν αὐτὸς μαζί με τὸν Θεό. Καὶ ὁ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔμεινε μεταξύ μας, καὶ εἶδαμε τὴν θεϊκὴ Του δόξα, τὴν δόξα ποὺ ἔχει ἕνας μονογενῆς Υἱὸς ἀπὸ τὸν Πατέρα, καὶ ἦρθε γεμάτος θεϊκὴ χάρις καὶ ἀλήθεια γιὰ μᾶς».

Στὴν συνέχεια τοῦ Εὐαγγελίου του παραθέτει τὴν μαρτυρία ποὺ ἔδωσε τέσσερις φορὲς ὁ Πρόδρομος καὶ Βαπτιστὴς Ἰωάννης γιὰ τὸν Ἰησοῦ Χριστὸ καὶ στὴν ὁποία διευκρινίζεται τόσο ἡ μεσσιανικότητα, ὅσο καὶ ἡ θεότητα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

«*Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.*

Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. **Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν.** Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως

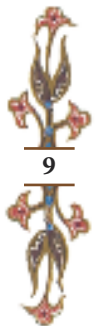

ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε· ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο.

Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν· σὺ τίς εἶ; καὶ ὁμολόγησε καὶ οὐκ ἠρνήσατο καὶ ὁμολόγησεν ὅτι **οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν** τί οὖν; Ἡλίας εἶ σύ; καὶ λέγει· οὐκ εἰμί. Ὁ προφήτης εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη, οὐ. εἶπον οὖν αὐτῷ τίς εἶ; ἵνα ἀποκρισὶν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἔφη ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ τί οὖν βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἡλίας οὔτε ὁ προφήτης; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων **ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτὸς ἐστὶν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος.** Ταῦτα ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων.

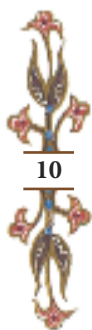
Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει ἴδε ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον· ὀπίσω μου ἔρχεται ἄνθρωπος ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ γὰρ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων.

Καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι τεθέσμαι τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν καὶ γὰρ οὐκ ἤδειν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ

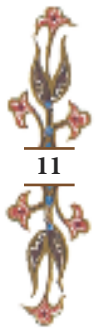

Πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. καὶ γὰρ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάννου α' 6-34).

Δηλαδή: «Ὁ Θεὸς ἔστειλε ἕναν ἄνθρωπο πρὸς τὸν ἔλεγαν Ἰωάννην αὐτὸς ἦρθε ὡς μάρτυρας, γιὰ νὰ κηρύξει ποιὸς εἶναι τὸ φῶς, ὥστε μὲ τὰ λόγια του νὰ πιστέψουν ὅλοι. Δὲν ἦταν ὁ ἴδιος φῶς, ἦρθε ὅμως γιὰ νὰ πεῖ ποιὸς εἶναι τὸ φῶς. Ὁ Λόγος ἦταν τὸ ἀληθινὸ τὸ φῶς, πρὸς φωτίζει κάθε ἄνθρωπο πρὸς ἔρχεται στὸν κόσμον. Μέσα στὸν κόσμον ἦταν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ δημιουργήθηκε, μὰ δὲν τὸν ἀναγνώρισε ὁ κόσμος. Ἦρθε στὸν τόπον τὸν δικό Του, καὶ οἱ δικοὶ του δὲν τὸν δέχτηκαν. Σ' ὅσους ὅμως τὸν δέχτηκαν καὶ πίστεψαν σ' Αὐτὸν ἔδωσε τὸ δικαίωμα νὰ γίνουν παιδιά τοῦ Θεοῦ. Ἀπὸ τὸν Θεὸ γεννήθηκαν αὐτοὶ καὶ ὄχι ἀπὸ γυναίκα ἀῖμα, οὔτε ἀπὸ ἐπιθυμία ἀνθρώπινη ἢ ἐπιθυμία ἀνδρα. Καὶ ὁ Λόγος ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔστησε τὴν σκηνή Του ἀνάμεσά μας, καὶ εἶδαμε τὴν θεϊκὴ δόξα Του, τὴν δόξα πρὸς ὁ μονογενὴς Υἱὸς τὴν ἔχει ἀπὸ τὸν Πατέρα, καὶ ἦρθε γεμάτος χάρι θεϊκὴ καὶ ἀλήθεια γιὰ μᾶς. Ὁ Ἰωάννης εἶπε ἐπίσημα τὴν γνώμη του γι' Αὐτὸν καὶ τὴν διακήρυξε λέγοντας “Γι' Αὐτὸν ἦταν πρὸς εἶπα, ἐκεῖνος πρὸς ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ μὲνα εἶναι ἀνώτερός μου, γιὰ τὸ ὑπῆρχε πρὸς ἀπὸ μὲνα”. Ἀπὸ τὸν δικό Του πλοῦτον πῆραμε ὅλοι ἐμεῖς τὴν μὴ δωρεὰ πάνω στὴν ἄλλη. Ὁ νόμος δόθηκε διὰ τοῦ Μωυσέως, ἡ χάρις ἢ θεϊκὴ ὅμως καὶ ἡ ἀλήθεια ἦρθε σ' ἐμᾶς διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κανεὶς ποτὲ δὲν εἶδε τὸν Θεό. Μόνον ὁ μονογενὴς Υἱός, πρὸς εἶναι μέσα στὸν κόλπον τοῦ Πατέρα, ἐκεῖνος μᾶς τὸν ἔκανε γνωστό. Αὐτὴ εἶναι ἡ μαρτυρία πρὸς ἔδωσε ὁ Ἰωάννης, ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι ἄρχοντες ἔστειλαν ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα ἱερεῖς καὶ

λευίτες νὰ τὸν ρωτήσουν “Ἐσὺ ποιός εἶσαι;”. Τότε αὐτὸς διακήρυξε καὶ δὲν ἀρνήθηκε διακήρυξε ἀπερίφραστα: “Ἐγὼ δὲν εἶμαι ὁ Μεσσίας”. Τότε λοιπὸν τὸν ρώτησαν “Μήπως εἶσαι ὁ Ἥλιος;” Ἐκεῖνος εἶπε: “Ὁχι, δὲν εἶμαι”. “Μήπως εἶσαι ὁ προφήτης ποὺ περιμένουμε;” Καὶ ἀπάντησε: “Ὁχι”. Τότε τοῦ εἶπαν: “Ποιός εἶσαι; ὥστε νὰ δώσουμε ἀπόκριση σ’ αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἔστειλαν, τί ἔχεις νὰ πεῖς γιὰ τὸν ἑαυτό σου;”. Εἶπε: “Ἐγὼ εἶμαι, σύμφωνα μὲ τὰ λόγια τοῦ προφήτη Ἡσαΐα, ἡ φωνὴ ἐκείνου ποὺ φωνάζει δυνατὰ στὴν ἔρημο: ἰσιῶστε τὸν δρόμο, νὰ περάσει ὁ Κύριος, προετοιμάστε δηλαδὴ τὶς ψυχές σας, γιὰ νὰ δεχθεῖτε τὸν Κύριο”. Μεταξὺ τῶν ἀπεσταλμένων ἦταν καὶ Φαρισαῖοι, ποὺ Τὸν ρώτησαν: “Γιατί λοιπὸν βαπτίζεις, ἀφοῦ δὲν εἶσαι οὔτε ὁ Μεσσίας οὔτε ὁ Ἥλιος οὔτε ὁ προφήτης ποὺ περιμένουμε;”. Αὐτὸς τοὺς ἀποκρίθηκε: “Ἐγὼ βαπτίζω μὲ νερό ἀνάμεσά σας ὅμως βρῖσκεται κιόλας ἐκεῖνος ποὺ ἐσεῖς δὲν Τὸν γνωρίζετε. Αὐτὸς εἶναι ποὺ ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ μένα, ποὺ ὅμως ὑπάρχει πρὶν ἀπὸ ἐμένα, κι ἐγὼ δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ λύσω τὸ λουρὶ ἀπ’ τὰ ὑποδήματά Του”. Αὐτὰ συνέβαιναν στὴν Βηθανία, πέρα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνη, ἐκεῖ ποὺ βάπτισε ὁ Ἰωάννης. Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Ἰωάννης βλέπει τὸν Ἰησοῦ νὰ ἔρχεται πρὸς τὸ μέρος του καὶ λέει: “Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, ποὺ παίρνει πάνω Του τὴν ἁμαρτία τῶν ἀνθρώπων. Γι’ Αὐτόν, σὰς μίλησα ὅταν εἶπα, ὕστερα ἀπὸ ἐμένα ἔρχεται ἓνας ποὺ εἶναι ἀνώτερός μου, γιατί ὑπῆρχε πρὶν νὰ γεννηθῶ. Κι ἐγὼ κάποτε δὲν ἤξερα ποιός εἶναι. Γιὰ νὰ Τὸν γνωρίσει ὅμως ὁ Ἰσραήλ, γι’ αὐτὸ ἦρθα ἐγὼ καὶ βαπτίζω μὲ νερό”. Κι ὁ Ἰωάννης διακήρυξε δημόσια καὶ εἶπε: “Εἶδα τὸ Πνεῦμα νὰ κατεβαίνει σὰν περιστέρι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ

νά μένει πάνω Του. Ἐγὼ δὲν τὸν ἤξερα ποιός ἦταν, ἐκείνος ὁμῶς ποὺ μὲ ἔστειλε νὰ βαπτίζω μὲ νερό, ἐκείνος μου εἶπε: “Ἐκείνος ποὺ πάνω Του θὰ δεῖς νὰ κατεβαίνει καὶ νὰ μένει τὸ Πνεῦμα, Αὐτὸς εἶναι ποὺ βαπτίζει μὲ Ἅγιο Πνεῦμα”. Κι αὐτὸ ἐγὼ τὸ εἶδα καὶ διακήρυξα δημόσια πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ”».

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης σ’ ὀλόκληρο τὸ εὐαγγέλιό του μαρτυρεῖ αὐτὴ τὴν ἀλήθεια ποὺ εἶναι καὶ πεποίθησή του ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς σαρκώθηκε καὶ ἦλθε στὸν κόσμος «πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας» (Ἰωάννου α’ 14).

Ὁ ἀπόστολος Πέτρος διακηρύσσει τὴν θεία μεγαλειότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ στὴν Β΄ Καθολικὴ ἐπιστολή του.

«Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ’ ἐπόπται γεννηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν ἀνυμνηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ’ ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι» (Β΄ Πέτρου α’ 16-21).

Δηλαδή: «Λοιπόν, δὲν βασιστήκαμε σὲ περίτεχνους μύθους γιὰ νὰ σᾶς γνωστοποιήσουμε τὴν δυναμικὴ ἔλευση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Μὲ τὰ ἴδια μας τὰ μάτια εἶδαμε τὸ μεγαλεῖο Του, τότε ποὺ ὁ Θεὸς Πατέρας Τοῦ ἔδωσε τιμὴ καὶ δόξα, καὶ ἡ ἔνδοξη μεγαλοπρέπειά Του ἀναφώνησε γι' Αὐτὸν τέτοια φωνή: “Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀγαπητός μου Υἱός, αὐτὸς εἶναι ὁ ἐκλεκτός μου”. Κι αὐτὴ τὴν φωνή, ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ποὺ ἤμασταν μαζί Του στὸ ἅγιο ἐκεῖνο ὄρος, τὴν ἀκούσαμε νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὸν οὐρανό. Κι ἔτσι εἴμαστε περισσότερο βέβαιοι γιὰ τὴν ἀλήθεια τοῦ κηρύγματος τῶν προφητῶν, ποὺ καλὰ κάνετε καὶ τὸ προσέχετε, σὰν φῶς ποὺ φέγγει στὸ σκοτάδι, ὡσότου γλυκοχαράξει τὸ πρωῒνὸ καὶ ἀνατείλει στὶς καρδιές σας ὁ ἀυγερινός. Πρῶτα ἀπ’ ὅλα, νὰ ξέρετε καλὰ πὼς κανένας δὲν μπορεῖ μόνος του νὰ ἐρμηνεύσει τίς προφητεῖες τῶν Γραφῶν. Γιατὶ καμμιά προφητεία δὲν προῆλθε ποτὲ ἀπὸ ἀνθρώπινο θέλημα, ἀλλὰ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἀξιώθηκαν νὰ μιλήσουν ἅγιοι ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ».

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος βεβαιώνει γιὰ τὸ ἀσύγκριτο μεγαλεῖο τῆς θεότητος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός:

«Ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι’ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται· καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας· ὃς ἐστιν

ἀρχή, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτοὺς πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλῆρωμα κατοικῆσαι καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» (Κολασσαεῖς α' 15-20).

Δηλαδή: «Αὐτὸς εἶναι εἰκόνα τοῦ ἀοράτου Θεοῦ πρωτότοκος ὄλων τῶν δημιουργημάτων. Γιατὶ τὰ πάντα δι' Αὐτοῦ δημιουργήθηκαν, τὰ ἐπουράνια καὶ τὰ ἐπίγεια, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, θρόνοι καὶ κυριότητες, ἀρχεὲς καὶ ἔξουσίαι, τὰ πάντα εἶναι δημιουργημένα δι' Αὐτοῦ καὶ Αὐτὸν ἔχουν σκοπὸ τους. Αὐτὸς ὑπάρχει πρὶν ἀπὸ ὅλα καὶ Αὐτὸς τὰ πάντα συγκρατεῖ, γιὰ νὰ ὑπάρχουν. Αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, δηλαδὴ τῆς Ἐκκλησίας, Αὐτὸς εἶναι ἀρχὴ τῆς νέας ἀνθρωπότητας, ὁ πρωτότοκος ἀπ' τοὺς νεκρούς, ὥστε νὰ γίνῃ σ' ὅλα Ἐκεῖνος πρῶτος. Γιατὶ μέσα σ' Ἐκεῖνον εὐαρεστήθηκε νὰ κατοικήσῃ ὁλόκληρη ἡ θεότητα, καὶ νὰ συμφιλιώσῃ μὲ τὸν ἑαυτὸ Του τὰ πάντα, τόσο τὰ ἐπίγεια, ὅσο καὶ τὰ ἐπουράνια, ἀφοῦ ἔφερε τὴν εἰρήνῃ μὲ τὸ αἷμα τοῦ σταυροῦ Του».

Καὶ «Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν· ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς» (Ἐβραίους α' 1-3).

Δηλαδή: «Ἄφοῦ ὁ Θεός, τὰ παλαιὰ χρόνια, μίλησε στοὺς προπάτορες πολλὰς φορὰς καὶ μὲ ποικίλους τρόπους

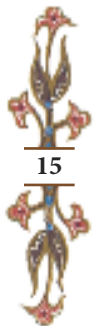
διὰ τῶν προφητῶν, σ' αὐτοὺς ἐδῶ τοὺς ἔσχατους καιροὺς μίλησε σ' ἐμᾶς μέσῳ τοῦ Υἱοῦ. Αὐτὸν διὰ τοῦ Ὁποίου ὁ Θεὸς δημιούργησε τὸν κόσμον, καὶ τὸν ὅποιον ἔκανε κληρονόμο πάντων. Αὐτὸς εἶναι ἡ ἀκτινοβολία τῆς δόξας καὶ ἡ σφραγίδα τῆς ὑποστάσεως τοῦ Θεοῦ, καὶ Αὐτὸς συγκρατεῖ τὸ σύμπαν μὲ τὴν δύναμη τοῦ λόγου Του, ἀφοῦ μὲ τὸν σταυρικὸ Του θάνατο καθάρισε τὶς ἁμαρτίες μας, κάθισε ψηλά, στὰ δεξιὰ τοῦ παντοδύναμου Θεοῦ».

2. Τὴν ἀνθρωπολογικὴ σημασία της.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ὁμολογεῖται, ὅτι εἶναι «ὁ υἱὸς ὁ ἀγαπητὸς» τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Εἶναι Υἱὸς ἀγαπητὸς καὶ Υἱὸς εὐδοκίας καὶ ὡς Θεὸς καὶ ὡς Ἄνθρωπος. Εἶναι Υἱὸς ἀγαπητὸς, ἐπειδὴ εἶναι υἱὸς ὑπακοῆς, ὅπως μᾶς διδάσκει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

«Τοῦτο φρονεῖσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἄρπαγμα ἠγάπησατο τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἐαυτὸν ἐκένωσε μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὐρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος ἐταπείνωσεν ἐαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς. Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ

τρόμου τὴν ἐαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε» (Φιλιππησίους β' 5-12).

Δηλαδή: «Νὰ ὑπάρχει μεταξύ σας τὸ ἴδιο φρόνημα ποὺ εἶχε καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Ὅποιος, ἂν καὶ ἦταν Θεός, δὲν θεώρησε τὴν ἰσότητά Του μὲ τὸν Θεὸ ἀποτέλεσμα ἀρπαγῆς, ἀλλὰ τὰ ἀπαρνήθηκε ὅλα, πῆρε μορφὴ δούλου καὶ ἐγινε ἄνθρωπος καὶ ὄντας πραγματικὸς ἄνθρωπος ταπεινώθηκε θεληματικὰ ὑπακούοντας μέχρι θανάτου, καὶ μάλιστα θανάτου σταυρικοῦ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Θεὸς τὸν ἀνέβασε πολὺ ψηλὰ καὶ Τοῦ χάρισε τὸ ὄνομα ποὺ εἶναι πάνω ἀπ' ὅλα τὰ ὀνόματα. Κι ἔτσι, στὸ ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ ὅλα τὰ ἐπουράνια, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ὑποχθόνια θὰ προσκυνήσουν καὶ κάθε γλῶσσα θὰ ὁμολογήσει ὅτι Κύριος εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, γιὰ νὰ δοξάζεται ἔτσι ὁ Θεὸς Πατέρας. Ἀγαπητοί μου, ὅπως μὲ ὑπακούετε πάντοτε, τὸ ἴδιο νὰ κάνετε καὶ τώρα: Ἐργαστεῖτε μὲ φόβο Θεοῦ καὶ δέος γιὰ τὴν σωτηρία σας, ὄχι μόνον ὅταν εἶμαι κοντά σας, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο τώρα ποὺ εἶμαι μακριά σας».

Ὡς ἄνθρωπος ἀποτελεῖ τὸ πρότυπο τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ κριτήριό τῆς αὐθεντικότητος καὶ τῆς γνησιότητός τους, ποὺ τοὺς ὑποδεικνύει τὸν σκοπὸ τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα τους.

Μόνο ὅσοι ὑπακούουν στὸν Θεό, ὅπως καὶ ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, θὰ δοξαθοῦν μαζί Του. Ὅσοι ἐνωθοῦν μὲ τὸν Χριστὸ μὲ τὰ ἅγια μυστήρια καὶ μὲ τὴν ταύτιση τοῦ θελήματός Του θὰ ἀναδειχθοῦν τέκνα τοῦ Ἐπουρανίου Θεοῦ καὶ Πατέρα.

Ὁ πρύτανης τῶν θεολόγων πατέρων Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς θεωρῶν τὴν τοῦ Χριστοῦ Μεταμόρφωσιν ὅτι ἀναβιβάζει τὸν λογισμόν του εἰς τὸν πρωτόπλαστον Ἀδὰμ διερωτᾶται: ἄραγε τόσο πολὺ καὶ ὑπερβολικὸ νὰ

ἦταν τὸ φῶς τοῦ πρωτοπλάστου ἀνθρώπου τοῦ πλασθέντος «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίότητα» (Γενέσεως α' 26), καὶ ἀπαντᾷ στὸ δεύτερο τροπᾶριο τῆς πέμπτης ὠδῆς τοῦ δευτέρου κανόνος τῆς Μεταμορφώσεως ὡς ἐξῆς:

«Ὁ χερσὶν ἀοράτοις πλάσας κατ' εἰκόνα Σου, Χριστέ, τὸν ἄνθρωπον, τὸ ἀρχέτυπὸν Σου ἐν τῷ πλάσματι κάλλος ὑπέδειξας, οὐχ ὡς ἐν εἰκόνι, ἀλλ' ὡς αὐτὸ εἶ κατ' οὐσίαν, ὁ Θεὸς χρηματίσας καὶ ἄνθρωπος.»

Ἐρμηνεία: «Χριστέ, σὺ ποὺ ἔπλασες μὲ τὰ ἀόρατα χέρια Σου τὸν ἄνθρωπο κατ' Εἰκόνα Σου, ἀμυδρῶς ἔδειξες τὸ ἀρχικὸ κάλλος τῆς θεότητός Σου, ὄχι σὰν σὲ εἰκόνα, ἀλλὰ καθὼς εἶσαι ὁ ἴδιος, κατὰ τὴν οὐσία Θεός, ποὺ ἔγινες καὶ ἄνθρωπος.»

Μὲ τὴν Μεταμόρφωσή Του ὁ Κύριος φαίνεται νὰ λέγει στοὺς ἀνθρώπους: Ὡ ἄνθρωποι, αὐτὸ τὸ πολὺ καὶ ὑπερβολικὸ φῶς βλέπετε ὅτι ἐξῆλθε καὶ ἄστραψε ἀπὸ τὸ σῶμα μου, τέτοιο ἦταν καὶ τὸ φῶς ποὺ ἐδωρήθη στοὺς προπάτορες ποὺ πλάσθηκαν κατὰ τὴν ἰδική μου εἰκόνα.

3. Τὴν ἐσχατολογικὴ σημασία της.

Ἀτενίζοντας πρὸς τὸ Θαβῶρ βλέπουμε πῶς ὁ μεταμορφωμένος Χριστὸς θέτει τὸ τέλειο μέτρο τῶν ἀνθρωπίνων δυνατοτήτων, τὴν ἀπώτατη ἰκανότητα τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως σ' ὅλη τὴν ἀληθινότητά της καὶ τὸ ὕψος της.

Αὐτὸ τὸ κατόρθωμα, γιὰ τὸ ὁποῖο ἀθλοῦνται οἱ πιστοί, θὰ γίνῃ κατάδηλο σὲ μᾶς, θὰ φανερωθεῖ βεβαίως κατὰ τὴν ἔσχατη ἡμέρα. Οἱ ἀπαρχὲς ὁμῶς εἶναι φανερὲς στὴν ζωὴ αὐτή.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐξηγεῖ στοὺς Κολασσαεῖς: «ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῆ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ». Δηλαδή: «Ὅταν φανερωθεῖ ὁ Χριστὸς, ποὺ εἶναι ἡ ζωὴ μας, τότε θὰ γίνῃ φανερὸ ὅτι καὶ ἐσεῖς ζεῖτε μαζί του μέσα σὲ δόξα». Τὰ αὐτὰ διδάσκει καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν Α΄ Καθολικὴ Ἐπιστολὴ του: «Ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἐσμὲν καὶ οὐπὼ ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα, οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἐστι» (Ἰωάννου γ΄ 2). Δηλαδή: «Ἀγαπητοί, τώρα εἶμαστε τέκνα Θεοῦ, ἀλλὰ δὲν ἐφανερώθη ἀκόμη, τί θὰ εἶμαστε στὸ μέλλον. Γνωρίζουμε ὅμως, ὅτι ἐὰν φανερωθεῖ ὁ Χριστὸς, θὰ γίνουμε ὅμοιοί του κατὰ τὴν δόξα, διότι θὰ τὸν δοῦμε ὅπως εἶναι».

Ἡ Μεταμόρφωση εἶναι ἡ ἐορτὴ τῆς «καταστάσεως τῆς ἀγιότητος», καθὼς μᾶς δείχνει τὸν ὕψιστο Θεὸ ἐστῶτα ἐν μέσῳ θεῶν, κατὰ τὸ «ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες» (Ψαλμὸς 81 (82), 6) καὶ τὸ «ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, ἐγὼ εἶπα, θεοὶ ἐστε;» (Ἰωάννου ι΄ 34).

Ἡ Μεταμόρφωση φανερῶνει πρῶτον τὸ τί ἦταν ἡ ἀνθρώπινη φύση πρωταρχικὰ καὶ δεύτερον τί θὰ γίνῃ «ἐν Χριστῷ» στὴν ὕστατη ἐκπλήρωση τῶν πάντων. Αὐτὴ ἡ τελευταία κατάσταση εἶναι ἀσυγκρίτως ὑψηλότερη ἀπὸ τὴν πρώτη.

Ἡ Μεταμόρφωση μᾶς δείχνει ὄχι ἀπλῶς τὸ ἀρχέτυπο κάλλος τῆς εἰκόνας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ καὶ τὴν καταληκτικὴ δόξα τῆς ὁμοιώσεως. Στὸν Μεταμορφωμένο Κύριο Ἰησοῦ Χριστὸ ἀποκαλύπτεται τί σημαίνει ὅτι ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε «κατ' εἰκόνα» καὶ «καθ' ὁμοίωση» Θεοῦ (Γενέσεως β΄ 16).

Αὐτὴ ἡ πίστις ἐκφράζεται στοὺς ὕμνους τῆς ἑορτῆς ἀπὸ τοὺς ὁποίους παραθέτουμε ἐνδεικτικά.

α) «*Τὴν τῶν βροτῶν ἐναλλαγὴν, τὴν μετὰ δόξης σου Σωτῆρ, ἐν τῇ δευτέρᾳ καὶ φρικτῇ, τῆς σῆς ἐλεύσεως δεικνύς, ἐπὶ τοῦ ὄρους Θαβὼρ μετεμορφώθης*» (Α΄ Κάθισμα τοῦ Ὁρθροῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

β) «*Ἵνα σου δείξῃς ἐμφανῶς, τὴν ἀπόρρητον δευτέραν κατάβασιν, ὅπως ὁ ὕψιστος Θεὸς ὀφθήσῃ ἐστὼς ἐν μέσῳ θεῶν*» (Τροπάριον τῆς ἐνάτης Ὁδῆς, τοῦ δευτέρου Κανόνος τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

Ὁ μέγας Βασίλειος διδάσκει, ὅτι ἡ Μεταμόρφωση τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποτελεῖ προανάκρουσμα καὶ προοίμιο τῆς ἐνδόξου παρουσίας Του. «*Εἶδον δὲ αὐτοῦ τὸ κάλλος Πέτρος καὶ οἱ υἱοὶ τῆς βροντῆς ἐν τῷ ὄρει, ὑπέρολαμπρον τὴν τοῦ ἡλίου λαμπρότητα καὶ τὰ προοίμια τῆς ἐνδόξου αὐτοῦ παρουσίας ὀφθαλμοῖς ἰδεῖν κατηξιώθησαν*» (Εἰς τὸν μδ΄ Ψαλμόν, Ε.Π.Ε. 5, 274).

Ὁ αὐτὸς μέγας φωστὴρ τῆς Καισαρείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας στὸ ἔργο του «*Ὁροι κατὰ πλάτος*» (Ε.Π.Ε. τ. 8, σελ. 188) ἀναφέρεται στὸ θεῖο κάλλος ποὺ ἄστραψε στὴν Μεταμόρφωση ὡς ἐξῆς:

«*Τί οὖν κάλλους θείου θαυμασιώτερον; Τίς ἔννοια τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλοπρεπείας χαριεστέρα; Ποῖος πόθος ψυχῆς οὕτω δριμύς καὶ ἀφόρητος ὡς ὁ ἀπὸ Θεοῦ ἐγγινόμενος τῇ ἀπὸ πάσης κακίας κεκαθαρμένη ψυχῇ καὶ ἀπὸ ἀληθινῆς διαθέσεως λεγούσῃ ὅτι “Τετρωμένη ἀγάπης ἐγὼ εἶμι”; Ἄρρητοι παντελῶς καὶ ἀνεκδιήγητοι τοῦ θείου*

κάλλους αἱ ἀστραπαί· οὐ παρίστησι λόγος, οὐ δέχεται ἀκοή. Κὰν ἑωσφόρον αὐγὰς εἶπης, κὰν σελήνης λαμπρότητα, κὰν ἡλίου φῶς, πάντα ἄτιμα πρὸς εἰκασίαν τῆς δόξης, καὶ πλέον ἀπολειπόμενα πρὸς τὴν τοῦ ἀληθινοῦ φωτὸς σύγκρισιν, ἢ καθόσον βαθεῖα νῦξ καὶ στυγνὴ σκοτομῆνη μεσημβρίας καθαρωτάτης τοῦτο τὸ κάλλος σαρκίνοις μὲν ὀφθαλμοῖς ἀθεώρητον, ψυχῇ δὲ μόνῃ καὶ διανοίᾳ καταληπτόν, εἶπου τινὰ περιέλαμψε τῶν ἁγίων, καὶ ἀφόρητον τοῦ πόθου τὸ κέντρον αὐτοῖς, ἐγκατέλιπεν».

Μετάφραση: «Ποῖο τώρα εἶναι θαυμαστότερον ἀπὸ τὸ θεῖον κάλλος; Ποία σκέψις εἶναι χαριεστέρα ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ Θεοῦ; Ποῖος πόθος τῆς ψυχῆς εἶναι τόσον καυστικὸς καὶ ἀφόρητος, ὅσον ὁ πόθος ποῦ ἔρχεται ἀπὸ τὸν Θεόν εἰς τὴν ψυχὴν ἐκείνην, ἢ ὁποῖα ἔχει καθαρισθῆ ἀπὸ κάθε κακίαν καὶ λέγει μὲ ἀληθινὴν συγκίνησιν “εἶμαι πληγωμένη ἐγὼ ἀπὸ ἀγάπην”; Ἀνέκφραστες ἐντελῶς καὶ ἀνερμήνευτες εἶναι οἱ ἀστραπὲς τοῦ θεοῦ κάλλους· δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὶς παρουσιάσῃ ὁ λόγος, δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὶς δεχθῆ ἢ ἀκοή. Καὶ ἂν ἀναφέρῃς τὶς ἀκτῖνες τοῦ αὐγερινοῦ, καὶ ἂν ἀναφέρῃς τὴν λαμπρότητα τῆς σελήνης καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅλα εἶναι ἀνάξια, γιὰ νὰ ἀπεικονίσῃς τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ, ὑστεροῦν δέ, συγκρινόμενα πρὸς τὸ ἀληθινὸ φῶς, περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἢ βαθιὰ καὶ σκυθρωπὴ ἀσέλγηνος νύκτα ὑστερεῖ τῆς λαμπρᾶς μεσημβρίας. Αὐτὸ τὸ κάλλος τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀόρατον στοὺς σαρκίνοὺς ὀφθαλμοὺς, εἶναι δὲ κατανοητὸν μόνον ἀπὸ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμα. Ἄφησε μέσα στοὺς ἁγίους, ποῦ φώτισε, τὸ κεντρὸν τοῦ ἀφορήτου πόθου».

Ἐπίσης ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Νύσσης στὸ δέκατο κεφάλαιο τοῦ ἔργου του «Περὶ Παρθενίας» λέγει περὶ τοῦ θεοῦ κάλλους: «Ὅν γὰρ ἔχει λόγον πρὸς τὰς ἀβύσσους ἢ

ὀλίγη σταγὼν ἢ πρὸς τὴν μεγάλην τοῦ ἡλίου ἀκτίνα μικρὸν σπινθηράκιον, οὕτω διάκειται καὶ πάντα τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων ὡς καλὰ θαυμαζόμενα πρὸς ἐκεῖνο τὸ κάλλος, ὃ περὶ τὸ πρῶτον ἀγαθὸν καὶ τὸ ἐπέκεινα παντὸς ἀγαθοῦ θεωρεῖται» (Ε.Π.Ε. τ. 9, σελ.70).

Μετάφραση: «Ὅποια ἀναλογία ἔχει ἡ μικρὴ σταγόνα πρὸς τὶς ἀβύσσους ἢ μία ἐλάχιστη σπιθίτσα πρὸς τὴ μεγάλη λάμψη τοῦ ἡλίου, σ' αὐτὴ τὴ σχέση βρῖσκονται καὶ ὅλα ὅσα θαυμάζονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πρὸς ἐκεῖνη τὴν ὁμορφιά, πὺν νοοῦμε γιὰ τὸ πρῶτο ἀγαθὸ καὶ τὸ πέρα ἀπὸ κάθε ἀγαθό».

Στὴν Μεταμόρφωση ὁ Κύριος μᾶς ἀποκαλύπτει, ὅτι εἴμαστε προορισμένοι νὰ ζήσουμε σὲ μία κοινωνία, ὃ Τριαδικὸς Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι. Αὐτὴ εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Τὸ πῶς εἶναι ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀμυδρῶς γνωρίζουμε· «βλέπομεν δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι» (Α΄ Κορινθίους ιγ' 12). Δηλαδή: «Τώρα βλέπουμε τὰ πράγματα θαμπά, σὰν ἀπὸ μεταλλικὸ καθρέφτη».

Ὁ Θεὸς ἀπέκρυψε τὸ μυστήριον τῆς αἰωνιότητος καὶ τὸ φανέρωσε μόνο σὲ λίγους πὺν διέθεταν τὶς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις κατὰ τὴν ὁμολογία τοῦ Κυρίου μας:

«Ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις» (Ματθαίου ια' 25).

Δηλαδή: «Σ' εὐχαριστῶ, Πατέρα, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, γιὰτὶ αὐτὰ τὰ ἔκρυψες ἀπὸ τοὺς σοφοὺς καὶ τοὺς συνετοὺς καὶ τὰ φανέρωσες στοὺς ταπεινοὺς».

Ἀπὸ τὸ γεγονὸς τῆς Μεταμόρφωσης ἀντιλαμβανόμε-

στε, ὅτι ὑπάρχει ἐξωτερικὴ λαμπρότητα καὶ ἐσωτερικὴ εὐφροσύνη. Γι' αὐτὸ τὸ «καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι» ἀπὸ τὸν ἀπόστολο Πέτρο (Ματθαίου ις' 4).

Αὐτὴ τὴν λαμπρότητα καὶ εὐφροσύνη τῆς οὐράνιας καὶ πνευματικῆς Ἱερουσαλὴμ συμβολίζουν οἱ περιγραφῆς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου στὰ ὄραματα τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ κα' καὶ κβ' κεφαλαίου.

Ἐκεῖνο πάντως τὸ ὁποῖο ἀσφαλῶς καὶ λεπτομερῶς γνωρίζουμε εἶναι ὁ τρόπος συμμετοχῆς καὶ εἰσόδου μας σ' αὐτὴ.

α. Σωματικὰ εἶναι ἀδύνατο. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἀποστολικὴ διαβεβαίωση «σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ» (Α' Κορινθίους ιε' 50). Δηλαδή: «Ἄνθρωποι ἀπὸ σάρκα καὶ αἷμα δὲν μποροῦν νὰ πάρουν μέρος στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, οὔτε αὐτὸ πὺν εἶναι φθορὰ τὸ μπορεῖ νὰ κληρονομήσει τὴν ἀφθαρσία».

β. Πνευματικὰ, ὅταν ἀγωνιζόμαστε νὰ μεταμορφωθοῦμε σύμφωνα μὲ τὴν ἔνδοξη εἰκόνα τοῦ μεταμορφωθέντος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἀποστολικὴ προτροπή:

«Ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος» (Β' Κορινθίους γ' 18).

Δηλαδή: «Ὅλοι ἐμεῖς λοιπόν, χωρὶς κάλυμμα στὸ πρόσωπο, κοιτάζουμε σὰν σὲ καθρέφτη τὴν λαμπρότητα τοῦ Κυρίου καὶ μεταμορφωνόμαστε σ' αὐτὴν τὴν λαμπρὴ εἰκόνα Του, βαδίζοντας ἀπὸ δόξα σὲ δόξα μὲ τὴν ἐνέργεια τοῦ Κυρίου, πὺν εἶναι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα».

Πρὸς τοῦτο ὁ φιλόνηθρωπος Θεὸς ἔθεσε στὴν διάθεσή μας τὰ ἀπαραίτητα μέσα πὺν εἶναι ἡ Ἐκκλησία, τὰ ἅγια

Μυστήρια καὶ οἱ διάκονοι αὐτῶν κατὰ τὸν ἀποστολικὸ λόγον:

«Καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσίους δ' 11-12).

Δηλαδή: «Αὐτὸς σὲ ἄλλους ἔδωσε τὸ χάρισμα τοῦ ἀποστόλου, σὲ ἄλλους τοῦ προφήτη, σὲ ἄλλους τοῦ εὐαγγελιστῆ καὶ σ' ἄλλους τοῦ ποιμένα καὶ δασκάλου, γιὰ νὰ καταρτίζουν καὶ νὰ διακονοῦν τοὺς πιστούς, ὥστε νὰ οἰκοδομεῖται τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ».

“Δεῦτε νῦν τὴν κρείττονα, ἀλλοιωθέντες ἀλλοίωσιν, οὐρανόφρονες σήμερον, Χριστῶ συμμορφούμενοι, εὐσεβῶς καὶ γῆθεν, ἐφ' ὑψηλοτάτην, τῶν ἀρετῶν περιωπὴν, ἀνενεχθέντες ἀγαλλιώμεθα δι' οἶκτον γὰρ τὸν ἄμορφον, μεταμορφούμενος ἄνθρωπον, ἐν Θαβῶρ καταλάμπρυνεν, ὁ Σωτὴρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν” (Στιχηρὸν προσόμοιον τοῦ δ' ἤχου τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

“Δεῦτε ἀναβῶμεν εἰς τὸ ὄρος Κυρίου, καὶ εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ θεασώμεθα τὴν δόξαν τῆς Μεταμορφώσεως αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ Πατρός· φωτὶ προσλάβωμεν φῶς· καὶ μετάρσιοι γενόμενοι τῷ πνεύματι, Τριάδα ὁμοούσιον ὑμνήσωμεν εἰς τοὺς αἰῶνας” (Δοξαστικὸν τοῦ πλαγίου α' ἤχου τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως).

